

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-870/24-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-168/24-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Nová Říše, příspěvková organizace
Sídlo	Březinova 193, 588 65 Nová Říše
E-mail	zsnrise@iol.cz
IČO	70 987 891
Identifikátor	600 117 146
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vojtěch Vrána
Zřizovatel	Obec Nová Říše
Místo inspekční činnosti	Březinova 193 a 275, Nová Říše
Inspekční činnost na místě	24. a 27. – 29. 5. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení informací o vzdělávání a činnosti školy, podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání, naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola a Mateřská škola Nová Říše, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Ve třech třídách mateřské školy je evidováno 65 dětí, z toho jedno s podpůrnými opatřeními a pět s odlišným mateřským jazykem. Základní škola v devíti třídách vykazuje 165 žáků, z toho 14 žáků s podpůrnými opatřeními a 27 žáků s odlišným mateřským jazykem. Zájmové vzdělávání ve školní družině navštěvuje ve dvou odděleních 53 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy v rámci naplňování dlouhodobého plánu rozvoje a řízení detailně zmapoval oblasti její činnosti a stanovil reálné cíle. Je pozitivní, že dokument postihuje všechny činnosti organizace i jednotlivé oblasti. Nastavené záměry (např. zlepšování materiálního vybavení a klimatu školy, podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, rozvoj vztahů se zákonnými zástupci) se daří postupně plnit. Zatím se však nepodařilo úspěšně řešit sociální zázemí tělocvičny a venkovní zázemí pro činnost školní družiny.

Systém řízení školy je celkově funkční, část řídicích kompetencí ředitel delegoval na další pracovníky. Řízením mateřské školy pověřil vedoucí učitelku, jež vykonává většinu povinností vztahujících se k činnosti tohoto zařízení. Prováděná autoevaluace práce učitelek, včetně realizovaných hospitací vedoucí učitelkou, byly spíše formálního charakteru, neposkytovaly dostatečné informace a záměry pro zkvalitňování předškolního vzdělávání.

K účinnému systému řízení přispívají pravidelné porady, kde jsou komunikovány úkoly a nastavována opatření s operativně zařazovanými tématy. Metodické orgány jsou ustanoveny. Jako poradní orgán jsou pravidelně využívána jednání pedagogické rady. Průběžně probíhající rozhovory pedagogů s vedením školy pozitivně ovlivňují vztahy pedagogického sboru. Vyučující spolupracují a získané zkušenosti navzájem sdílejí.

Z hospitační činnosti inspekčního týmu vyplývá potřeba cíleného zaměření na důslednější práci se stanovením vzdělávacích cílů hodin, popřípadě bloků hodin, diferenciaci učiva a vedení dětí i žáků ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení.

Pedagogický sbor je věkově mladší a stabilní. Podpora rozvoje pedagogů základní školy v rámci jejich dalšího vzdělávání je účelně zaměřená. Každoročně je zajištěno společné vzdělávání přímo v prostorách školy. Sbor je personálně posílený o dvě asistentky pedagoga a školního asistenta, což se pozitivně projevuje v poskytování podpůrných opatření. Nově nastupujícím učitelům je poskytována metodická podpora formou uvádějících učitelů, jejichž práce je pravidelně vyhodnocována vedením školy. V mateřské škole další vzdělávání učitelek není systematické a získané poznatky nebyly učitelkami při činnostech efektivně uplatněny.

Ke komunikaci aktérů vzdělávání je účelně využíván informační systém (např. hromadná sdělení, ankety, omluvenky, klasifikace). Důležité informace jsou průběžně zveřejňovány na webových stránkách školy. Pozitivem jsou pravidelná jednání vedení školy s Radou žáků (předsedové a místopředsedové 5. až 9. ročníku).

Materiální podmínky školy umožňují realizovat vzdělávací programy. V oblasti partnerství se pozitivně projevují oboustranně přínosné vztahy se zřizovatelem. Spolupráce se školskou radou a místními organizacemi je na velmi dobré úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V mateřské škole probíhalo vzdělávání v klidné a vstřícné atmosféře. Styl práce učitelek byl empatický a přispíval k příznivému klimatu školy. V pozitivní atmosféře byly u dětí přiměřeně jejich věku rozvíjeny klíčové kompetence. K rozvoji jejich samostatnosti přispíval dostatečný počet didaktických pomůcek, hraček, stavebnic a společenských her, které byly volně dětem k dispozici.

Učitelky uplatňovaly formu frontální výuky prolínané samostatnou prací dětí. Při organizaci vzdělávání na sebe navazovaly činnosti spontánní a řízené, v menší míře byly provázané. Frontálních činností se musely účastnit všechny děti, neměly tak možnost rozvíjet své komunikativní kompetence formou kladení otázek a diskusí. Vzdělávání učitelky obohacovaly rozvojem fyzické zdatnosti dětí prostřednictvím cvičení a pohybových aktivit každý den. Sebedůvěra dětí byla účelně posilována pochvalou jejich jednotlivých výkonů a motivační odměnou. Absence sebehodnocení a vzájemného hodnocení neumožňovala dětem reflektovat své pokroky a možnosti zlepšování osobních výsledků. Při stolování a dodržování pitného režimu byly děti dostatečně vedeny k sebeobsluze, samostatnosti a správným návykům.

V základní škole byly hospitované hodiny provázeny příjemnou a klidnou atmosférou. Vyučující byli trpěliví, respektovali žákovu individualitu a v případě potřeby poskytovali potřebnou pomoc. Žáci byli aktivní, upozorňovali na případné chyby a neobávali se sdělovat své názory či dotazovat v případě potřeby. V řadě hodin dostali vhodnou příležitost pro uplatnění vlastní kreativity. Žáci dodržovali nastavená pravidla.

Účinným vyhodnocováním jednotlivých aktivit, případně účelně volenou skupinovou prací nebo prací ve dvojici, byl vhodně podporován rozvoj kooperativních kompetencí žáků. Převažovala však frontální výuka s aktivitami učitele v rámci řízeného rozhovoru a v části z navštívených hodin nízká míra aktivizačních metod pro zapojení žáků do výuky.

Didaktická technika byla využita zejména pro prezentaci učiva pedagogem. Pouze ojediněle byly vytvořeny podmínky pro použití tabletů nebo telefonů žáky. V některých vyučovacích hodinách žáci pracovali s rozmanitými učebními pomůckami, pracovními listy a účelně využito bylo mezipředmětových vztahů. Zaznamenáno bylo aktivní zapojování žáků do nabízených aktivit v rámci předmětů výchovného zaměření. Práce asistentek pedagoga účinně podporovala nejen žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ale většinou byla přínosem i pro další žáky ve třídě.

Ve většině sledovaných hodin nedocházelo k účelnému vyhodnocování stanovených cílů. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků bylo zaznamenáno pouze sporadicky, navíc převážně s chybějící podporou souvislého mluveného projevu. Diferenciace výuky vzhledem k potenciálu jednotlivých žáků chyběla téměř zcela.

Vhodně rozvíjena a zdařile podporována byla čtenářská gramotnost na prvním stupni, a to jak průběžným ověřováním porozumění textu v rámci výuky, tak v rámci čtenářské dílny vedoucí k rozvoji komunikativních kompetencí žáků. Přínosná byla interakce rodilého mluvčího se žáky v hodinách anglického jazyka, v některých hodinách byly vhodně zařazeny příklady odkazující na reálný život.

Ve školní družině byly sledované aktivity účelně zaměřeny na odpočinek i relaxaci. Nabídka činností byla pestrá a vhodně navazovala na základní vzdělávání. Účastníci si tím účelně prohlubovali a získávali potřebné komunikativní a sociální kompetence. Díky individuálnímu přístupu k jednotlivým žákům byly promyšleně rozvíjeny jejich klíčové kompetence. Nenásilnou formou byla účinně uplatněna i environmentální výchova.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V mateřské škole vzdělávací výsledky dětí vypovídaly o postupném vytváření klíčových kompetencí. Pokroky dosahované jednotlivými dětmi učitelky průběžně sledovaly a zaznamenávaly. Daří se podporovat všestranný rozvoj dětí, avšak výsledky z pedagogické diagnostiky nejsou využívány k přípravě vzdělávací nabídky dle individuálních potřeb všech dětí. Děti měly vytvořeny vhodné pracovní a zdvořilostní návyky. Při tvořivých činnostech uměly uplatnit představivost a fantazii, spolupracovaly a aktivně se také zapojovaly do vzdělávání. Děti plnící povinné předškolní vzdělávání měly upevněný správný způsob držení tužky, orientovaly se v číselné řadě a uměly pojmenovat geometrické tvary.

Základní škola vzdělávací výsledky žáků průběžně sleduje a vyhodnocuje. Komunikováno jsou na jednáních pedagogické rady, při každodenním kontaktu učitelů i při setkáních se zákonnými zástupci. Na schůzkách předmětových komisí jsou řešeny primárně organizační záležitosti, kvalita, metody a formy výuky projednávány nejsou. Vyučující předmětů český jazyk a literatura, anglický jazyk a matematika provádějí podrobný rozbor čtvrtletních prací a identifikované nedostatky zohledňují při plánování následné výuky.

Pozitivní je vyhodnocování zpětné vazby k práci školy formou dotazníkového šetření od žáků, pedagogů a zákonných zástupců. Škola tak získala řadu zjištění o oblíbenosti výukových činností či domácí přípravě žáků. Z uvedeného šetření i provedených hospitací vyplývá, že u části vyučujících převažuje důležitost probrání všech naplánovaných položek učiva nad výběrem efektivních metod a forem výuky a učivo je tak méně vnímáno jako prostředek k rozvoji a upevnování zásadních žákovských kompetencí. Škole se také nedaří vhodně motivovat některé žáky k domácí přípravě a jejich rodiče ke spolupráci v oblasti vedení dětí k zodpovědnosti za výsledky vlastního vzdělávání. Vzhledem ke značným rozdílům v potenciálu žáků a jejich socioekonomickým podmínkám, kterých jsou si pedagogové vědomi, není dostatečně uplatňována diferenciací v přístupu k jednotlivcům. Přijímána opatření ze strany školy (nabízet doučování, zajistit pestrost výuky, využívat nové postupy a pomůcky, zajistit cílené další vzdělávání pedagogů) nepřinášejí očekávané zlepšení. V důsledku výše uvedeného vykazuje vyšší neúspěšnost řada žáků, a to včetně těch s odlišným mateřským jazykem.

V posledních třech letech v externím testování prokázali žáci 5. a 9. ročníku slabé nebo podprůměrné výsledky. Škola přijala vhodná opatření. Jiné externí testování ani své vlastní škola nevyužívá. Vzhledem k naprosto převažujícímu počtu udělených napomenutí a důtek nad pochvalami tak není vhodně využíván motivační potenciál výchovných opatření.

Školní poradenské pracoviště zajišťuje výchovná poradkyně ve spolupráci s metodickou prevencí a speciální pedagožkou (dyslektickou asistentkou). Prostřednictvím individuálních konzultací, pedagogické intervence či doučování škola napomáhá předcházení školnímu neúspěchu, což se ne vždy daří. Účinně využíváno je deníků žáka a třídnických hodin. Pravidelně monitorováno je i klima tříd. Účelné jsou volené preventivní programy, které jsou funkčně vyhodnocovány a nastavovány dle aktuálních potřeb školy. Ke zprostředkování programů prevence je také aktivně využíváno nabídky školení, projektů Místní akční skupiny v Telči. Efektivní spolupráce s třídními učiteli je rovněž nastavena v oblasti adaptačních kurzů. Mezi obvyklé aktivity kariérového poradenství patří organizace schůzek na půdě školy v rámci nabídek jednotlivých škol a spolupráce s úřadem práce.

Nabídka zájmových kroužků je pestrá a přispívá ke smysluplnému trávení volného času. Vhodně volené projekty doplňují výuku a přispívají např. k rozvoji čtenářství a zdravému životnímu stylu. Pravidelné a účelné využívání rodilého mluvčího v hodinách anglického jazyka je dobrou přípravou pro praktickou cizojazyčnou komunikaci.

Závěry

Vývoj školy

- Zkvalitnění materiálních podmínek se pozitivně promítá do kvality a organizace výchovně vzdělávací práce školy.
- Nárůst počtu žáků s odlišným mateřským jazykem.

Silné stránky

- Cílená podpora komunikace a vzájemné spolupráce učitelů a žáků se pozitivně odráží na vytváření podnětného pracovního prostředí. (2.2)
- Promyšlená strategie plánování, realizace a uplatňování různorodých aktivit podporujících sociální a osobnostní kompetence žáků. (4.1)
- Efektivní zapojování a spolupráce asistentek pedagoga u žáků s potřebou podpůrných opatření. (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Absence důslednější práce se stanovením vzdělávacích cílů hodin a nevytváření příležitostí ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení dětí a žáků. (4.2)
- Nízká efektivita závěrů kontrolní a hospitační činnosti vedení v mateřské i základní škole. (2.1)
- Vyhodnocování vzdělávacího pokroku žáků není systematické. (5.4)
- Absence diferenciací výuky vzhledem k potenciálu žáků. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V závěrech vyučovacích hodin efektivně zhodnotit dosažení jejich cíle a vytvářet vhodné příležitosti pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení dětí a žáků.
- V rámci kontrolní a hospitační činnosti se zaměřit na efektivní využití konkrétních zjištění.
- Promyšleně a systematicky hodnotit vzdělávací pokrok žáků.
- Diferencovat vzdělávací činnosti žáků s ohledem na jejich možnosti.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření

k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program mateřské školy, s účinností od 1. 9. 2022
2. Školní vzdělávací program základní školy, s účinností od 1. 9. 2023
3. Školní vzdělávací program pro školní družinu, s účinností od 1. 9. 2022
4. Vnitřní předpis DVPP, s účinností od 4. 10. 2023
5. Plán pedagogické rady, školní rok 2023/2024
6. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2023/2024
7. Plán kontrolní a hospitační činnosti, školní rok 2023/2024, bez data vyhotovení
8. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2022/2023, ze dne 30. 9. 2023
9. Záznamy z hospitací, školní rok 2023/2024
10. Koncepce rozvoje školy 2023–2027, ze dne 14. 8. 2023
11. Plán práce 2023/24, s účinností od 4. 9. 2023
12. Organizace školy 2023/24, s účinností od 1. 9. 2023
13. Rozvrhy hodin, školní rok 2023/2024
14. Dokumentace uvádějícího učitele, školní rok 2023/2024
15. Vzdělávací plán práce školní družiny pro školní rok 2023/2024
16. Diagnostika dětí
17. Třídní vzdělávací programy, docházka, školní rok 2023/2024
18. Dokumentace školního poradenského pracoviště
19. Dokumentace školní družiny

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Mgr. Milan Matějů, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ludmila Dobalová, školní inspektorka

Mgr. Petra Koubková, školní inspektorka

Mgr. Dana Müllerová, školní inspektorka

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

10. 6. 2024